

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. III. De Hincmaro Archiepiscopo Remensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

106 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
rum temporibus nunc fieri, ipse exercitum commovet, & illuc dirigit. Re-
cessit spontè Meroveus, ne tantorum malorum esset oc-
casio.

9. Hodie illa sacrorum locorum immunitas inter liberta-
tes Ecclesiæ Gallicanæ non computatur, & in Francia mi-
nus quam in aliis Provinciis observantur editi ea de re Ca-
nones.

C A P U T I I I.

De Hincmaro Archiepiscopo Remensi.

1. **Q**uia libertates Ecclesiæ Gallicanæ juxta traditam ea-
rum definitionem in observatione antiquæ disciplinæ,
maximè Canonum à sanctis Conciliis œcumenicis editorum
aut confirmatorum collocantur, plures Hincmarum Archie-
piscopum Remensem prædicant, quasi nemo antiquos Ca-
nones tam manifestè tamque constanter defenderit. Cumque
Præsul ille inter Gallos celeberrimus sit, tum propter Cano-
nicæ jurisprudentiæ notitiam, tum propter egregiam apud
Reges, & Præsules Gallicos gratiam, & autoritatem;
ideoque illius sententia, & exemplum magni putetur esse
ponderis, operæ pretium est ea, quæ ab illo Præsule, vel
gesta, vel dicta sunt, prosequi: Atque quid in eis proban-
dum sit, expendere.

2. Equidem si ejus cum Romanis Pontificibus, quibuscum
ei res fuit, institueretur comparatio, & non solum ex dig-
nitate, sed ex personarum etiam meritis gestorum justitia
decereretur, in favorem summorum Pontificum judican-
dum esset. Antistitem illum doctrinâ, prudentiâ, & forti-
tudine præditum fuisse non negabo; sed ejus doctrina in ca-
villationes, prudentia in astutiam, fortitudo in pertinaciam
frequenter decesserunt; Præsertim ubi privatæ illius causæ
interfuit. Undè, quod magnum est adversus illum, & Epif-
copos, quos secum traxit, præjudicium, in plerisque cum
sancta Sede contentionibus viros bonos, quos aut deposue-
rat, aut deponendos curaverat, ad remedium appellationis
con-

confugere prohibebat, licet ex eventu confiterit, illos iniquè fuisse damnatos.

3. Quatuor præcipuè fuerunt illæ contentiones. Prima occasione Clericorum ab Ebbone ordinatorum. Secunda occasione Rothaldi Episcopi Sueffionensis. Tertia occasione Hincmari Episcopi Laudunensis. Quarta occasione Regni Lotharii. De prima in hoc capite, de aliis in sequentibus.

4. Cùm Ebbo Remensis Archiepiscopus depositionis Ludovici Pii Gallia Regis, & Imperatoris in Conventu Compendiensi anno 833. præcipuus Autor, Architectus, & Inventor fuisset, in criminis pœnam à sua dignitate se ipse deposuit in Concilio apud Theodonis Villam anno 835. quam depositionem Concilium confirmavit. Sed cùm Ebbo dignitatis, quam nonnisi invitus dimiserat, desiderio teneretur, eam resumere pluries tentavit, ac re ipsa Lotharii, ejusdem Ludovici filii, & in Imperio successoris, cujusque potissimum gratiâ Ebbo peccaverat, autoritate restitutus est à pluribus Episcopis, & Pontificales functiones exercuit, ordinatis quibusdam Clericis, ut narrat post Flodoardum Willielmus Marlot. Metrop. Remens. histor. lib. 3. cap. 21. Ebbone defuncto anno 851. Kalendis Aprilis, Hincmarus, qui ei adhuc viventi substitutus fuerat in Concilio Beluacensi anno 845. Concilium Sueffionense anno 853. celebrari curavit, ut & sua confirmaretur, & Clericorum ab Ebbone promotorum infirmaretur ordinatio, quod utrumque obtinuit.

5. Clerici autem suæ dejectioni non acquiescentes, ad sanctam Sedem appellarunt, & ad Nicolaum primum Papam postea confugerunt, qui eorum causam justam esse cognoscens, Hincmarum hortatus est, ut eos ipse solus restitueret, ne, si major adhiberetur solemnitas, ejus injustitiâ detegeretur; sin autem nollet, Concilium ad causam retractandam indicebat Sueffione ab omnibus, qui convenire possent, Galliarum Episcopis habendum. Qua de re scripsit etiam ad Herardum Archiepiscopum Turonensem, & ad cæteros in hæc verba: *Imperò si hunc (Hincmarum) stelli ad hoc munda conscientia non permittit, præcipimus vos, una cum cæteris Archiepiscopis, & Episcopis Galliarum, & Neustria, quibus tamen possibilitas est, in id ipsum,*

cum prædicto fratre, & Coepiscopo nostro Hincmaro, & suffraganeis apud Sueffonicam Urbem pariter convenire. Ad quorum venerandum Convenium Wlfradum quoque, cum jam præsignatis paribus ejus, vos accersere procul dubio volumus. Hincmaro Clericos illos restituere recusante, Concilium congregatum est Sueffione anno 866. in quo probata est Clericorum ordinatio, & nihilominus causa cum Epistola Synodica ad Nicolaum remissa. Scripsit etiam Rex Carolus de eodem argumento, & eodem ferè modo, ac stylo, ut utriusque epistolæ Autorem judices esse ipsum Hincmarum.

6. Nicolaus Episcopis Concilii Sueffionensis, Carolo Regi, & Hincmaro rescripsit, quibus omnibus Epistolis graviter perstringebat Hincmarum, quod in ea causa callidè, ac dissimulante egisset, Episcopos iterum convenire, & Clericorum historiam accuratè perscribere, Clericos verò interim in suis gradibus stare jussit. Restitutos monuit ne injurias ulciscerentur, & ut Hincmaro præsertim reverentiam exhiberent. Iidem Episcopi, qui anno 866. ut diximus, Sueffionem convenerant, anno sequenti Trevis congregati sunt, Epistolamque Synodicam, quam primus subsignavit Hincmarus totam Ebbonis, ordinatorumque ab eo Clericorum historiam continentem Romam miserunt juxta præceptum Nicolai, ac pro uno eorum Wlfrado scilicet, jam Bituricensi Episcopo creato, pallium postularunt. Aliam etiam misit Carolus Rex.

7. Eam epistolam, cum jam Nicolaus decessisset, Romam delatam recepit ejus Successor Hadrianus II. Ea perlecta Clericorum causam justam declaravit, & Wlfrado pallium ab Episcopis & à Rege postulatum concessit.

8. Enituerunt in illo processu justitia, prudentia, & charitas Nicolai. Primo, ut patet ex ejus ad Hincmarum epistola, Clericorum ab illo Archiepiscopo, vel eo instante depositorum querelâ auditâ, non antè quicquam decrevit, quam monumenta de hoc negotio in Archivis Pontificiis recondita perquiri jussisset, eaque simul cum iis, quæ ab Hincmaro missa fuerant, diligenter perlegisset. Secundò licet ex omnium illarum scripturarum lectione colligeretur, injustam fuisse depositionem, judicium ferre noluit; *Sed his omnibus, inquit,*
idest

id est tam illis monumentis, quae penes nos habentur, quam his, quae sanctitas tua nobis destinavit, rite collectis emulcamentis, recensitis nondum liquido patet, eosdem Clericos regulatim gradu proprio caruisse. Verum nos nec hostemur, nec per hoc quemlibet condemnamus, nec facile vocem istorum spernimus, nec reverentiam tuam improvide reprehendimus. Tertio cum suspicetur Hinemarus aliquo irae, vel odii metu ad eam dejectionem fuisse impulsus, nec ejus animum facile flecti posse, velit tamen illius honori consulere, ad clementiam illum hortatur, suadetque, ut ipsemet misericorditer cum dejectis agens, eos restituat, ne injustè fuisse depositos solennius negotii examen patefaciat; Proinde necessario praesentis Epistola salubrius fraternitatem tuam hortatur assatibus, uti commemoratos viros Wifadum scilicet, Collegasque ipsius clementi animo, & tranquillè studeat ad se magnanimitate vocare, depositaque omni fuditus animositate, de restitutione ipsorum secum fraternè tractare, atque misericorditer consummare contendat. Laudabilius quippe judicavimus, ac coram Deo acceptius esse credidimus, si respectu Divinitatis interrogata conscientia solus illorum restorationem sine quavis ipse refragatione admisseris, quam si prius remittens, detecta tamen justitia, cum multis hanc postea fueris amplexatus. Quarto si quod summus Pontifex monet, recusaturus sit Archiepiscopus Remensis, ejus reculationem benignè interpretatus, eamque timoratae conscientiae tribuens, Concilium indicit ab omnibus, qui convenire poterunt, Galliarum Episcopis, habendum Sueffione, ubi res ordine judiciario tractanda sit. Jam verò si flecti ad hoc temeranda conscientia non permittit, praecipimus fratrem nostrum Renigium Lugdunensem, Adonem Viennensem, Venilonem Rothomagensis una cum ceteris Archiepiscopis, & Episcopis Galliarum, & Neustriae, quibus tamen possibilitas est, in idipsum cum Beatitudine tua, & suffraganeorum tuorum apud Sueffionem Urbem Dioeceseos tua pariter convenire. Ad quorum venerandum Conventum Wifadum quoque cum praesignatis paribus ejus vos accersere praecal dubio volumus, &c. Quinto renuente Nicolai consilium Hinemaro, indicta est Synodus Sueffionensis, missis litteris Pontificiis à Remigio Episcopo Lugdunensi, cui haec cura demandata fuerat. Dum tempus expectatur, Carolus Rex Nicolaum rogat, ut interim Wifado Ecclesiam Bituricensem committere liceat, sed Pontifex respondet, nihil ante Synodi definitionem innovandum. Sexto cum Concilium Sueffionense causam ad summum Pontificem remisisset, eam ipse diffinire Romae noluit,

YO TRACTATVS DE LIBERTATIBVS,
luit, antequam iidem Episcopi rursus congregati totam rei
gestæ seriem misissent. Septimo Clericos, ut jam diximus,
hortatus est, ne de victoria illa confolescerent, sed Hincma-
ro humiliter subjacerent.

9. Nihil in tota illa Nicolai agendi ratione non laude dig-
num, nihil libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ adversum. E-con-
tra verò quot usus sit artibus (ne fraudes appellem) Archie-
piscopus Remensis, aperiunt & ipsiusmet ad Nicolaum, &
Nicolai ad ipsum, ad alios Episcopos Gallicanos, & ad Ca-
rolum Regem epistolæ apud Philippum Labbæum tom. 8.
Concil. apud Jacobum Sirmondum tom. 3. Concil. Gall. ac in
2. tomo operum Hincmari ab eodem Sirmondo collectorum,
Obtemperavit tandem Hincmarus Nicolai iudicio post longam
resistentiam, ei que suam obedientiam epistolâ submissionis
plena significavit, quæ habetur tom. 2. ejus operum num.
22. & adhuc alia, quæ extat ibid. sub num. 26. in qua no-
tandæ sunt præcipuè ista verba; *Ne contra vestram iussione[m], ac dis-
positionem agam modis omnibus devitare cupio, qui APOSTOLICÆ SEDIS
DECRETIS IN OMNIBVS PARERE DESIDERO: utinam hæc
verè ab iis dici possint, qui auctoritatem Hincmari tanti fa-
ciunt.*

C A P U T I V.

*De contentionibus Hincmari Archiepiscopi Remensis cum
summo Pontifice occasione Rothaldi Episcopi Suef-
sionensis.*

1. **E**Xagitatis, ut in superiori capite vidimus, ab Hinc-
maro Clericis ab Ebbone, in cujus locum ipse successus
fuerat, ordinatis, Rothaldum Episcopum Sueffionensem,
qui unus fuerat ex iis Episcopis, à quibus, ut in superiori
capite diximus, restitutus fuerat Ebbo, congregatis plurium
Provinciarum Episcopis in Villa Convicino propè Sylva-
nectum dignitate privare moliebatur. Quamobrem Episcopus
Sueffionensis sanctam Sedem appellavit, sed eam adire prohibi-
tus est; Quin etiam congregato alio Concilio in suburbio
Civi-